

จดหมายข่าวสถาบันวิจัย

ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

Institute of Language and Culture for Rural Development
Mahidol University

ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๒ : เมษายน - มิถุนายน ๒๕๕๒

Vol. 30 No. 2 : April – June 2009

สงกรานต์ ตามคตินิยมโบราณ นิยมสงน้ำพระและผู้เฒ่าผู้แก่ อันเป็นการแสดงความเคารพนับถือแสดงความกตัญญู และเพื่อความเป็นสิริมงคล เพื่อให้เป็นการเริ่มต้นปีใหม่ที่มีความสุข

ข้อมูลจาก วิถีพิเศษ สารานุกรมเสรี

บานลัทธิศรัทธา

ดร. นรเศรษฐ์ พิสิฐพันธ์*

บาทลีเป็นเกาะอยู่ในประเทศอินโดนีเซีย วิถีชีวิตของชาวบาทลียังใช้ศรัทธาทนสิ่งของ ผู้ทนศรัทธามีทั้งสตรีและบุรุษ มีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ แต่ส่วนใหญ่ผู้ทนศรัทธาจะเป็นสตรี เมื่อทนของไว้บนศรัทธาแล้ว มือก็เป็นอิสระ สามารถใช้มือทำกิจกรรมอื่นๆ นับเป็นความฉลาดของชาวบาทลีในการใช้ศรัทธา

ภาพ 1, 2, 3:
ภาพวาดและตุ๊กตาประดับของชาวบาทลีแสดงการ
ทนของไว้บนศรัทธา

สิ่งที่นำมาทนบนศรัทธาจะมีลักษณะต่างๆ กัน เช่น เป็นของมีลักษณะแบนราบ (เช่น ถาด จาน) เป็นของมีลักษณะตามยาว (เช่น ไบลาน เสื้อผ้า) หรือมีลักษณะตั้งยื่น (เช่น ตะกร้าแบบต่างๆ ถังน้ำ รวมทั้งถุงบรรจุสิ่งของ) และมีรูปทรงต่างๆ เช่น ทรงกลมหรือทรงเหลี่ยม

ภาพ 4, 5, 6: ของที่ทนเป็นรูปทรงกลม หรือรูปเหลี่ยม ภาพ 7, 8, 9: ของที่ทนบนศรัทธามีลักษณะตั้งยื่น หรือมีลักษณะตามยาว

สิ่งที่ทนไว้บนศรัทธามีน้ำหนักต่างๆ กัน ตั้งแต่ของเบาๆ จนถึงของหนัก การทนของเบาสามารถดำเนินการเองได้ ส่วนการทนของหนักต้องอาศัยคนช่วยในการตั้งของและช่วยประคองนำของที่ทนไว้ออกจากศรัทธา การทนของหนักต้องใช้ผ้าวางบนศรัทธาเพื่อรองรับของที่นำมาทน

ภาพ 10, 11, 12:
การทนของหนักต้องอาศัยคนช่วยในการตั้งของบนศรัทธา
และนำของที่ทนไว้ออกจากศรัทธา

เมื่อทนของไว้บนศรัทธาแล้ว ทำให้มือว่าง มือเป็นอิสระ มือสามารถใช้ทำกิจกรรมอื่นๆ เช่น หิ้วสิ่งของด้วยมือใดมือหนึ่งหรือทั้งสองมือ

* อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาพ 13, 14, 15, 16: เมื่อทุนของไว้บนศีรษะแล้ว มือก็เป็นอิสระ สามารถใช้มือทำกิจกรรมอื่นๆ

อย่างไรก็ดี ของมีขนาดเล็กมากใช้มือถือจะสะดวกกว่าทุนศีรษะ หรือการเดินทางไกลสะแวกบ้านในที่ไกลก็จะถือแทนการทุนศีรษะ

ภาพ 17, 18: การเดินทางไกลๆ สะแวกบ้านนิยมถือแทนการทุนของไว้บนศีรษะ

ภาพ 19, 20: การทุนของบนศีรษะแล้วนั่งซ้อนท้ายจักรยานยนต์

โครงการทวิภาษาฯ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับเลือกจากประเทศอินโดนีเซีย ให้เป็นโครงการต้นแบบ

เมื่อวันที่ 22 – 23 มิถุนายน 2552 ตัวแทนจากศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล นำโดย ศ.ดร.สุวิไล เปรมศรีรัตน์ ซึ่งเป็นคณะวิจัยในโครงการวิจัยปฏิบัติการเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ: กรณีการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย-ภาษามลายู) ในโรงเรียนเขตพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้” (หรือโครงการทวิภาษาฯ) เข้าร่วมประชุม “Development of a Proposal to Pilot the Good Models of Using the Mother Tongue in Teaching and Learning in Pilot Areas in Indonesia” ณ SEAMEO QITEP Centre for Language Jakarta, Indonesia และได้รับเลือกจากเลขาธิการ SEAMEO และ QITEP กระทรวงศึกษาธิการ ประเทศอินโดนีเซีย ให้เป็นโครงการต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาแม่เป็นสื่อในกลุ่มพื้นที่เป้าหมายของประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย (Good Models of Using the Mother Tongue in Teaching and Learning in Pilot Areas in Indonesia)

ผลการประชุมครั้งนี้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี และนับว่าเป็นการสร้างชื่อเสียงในระดับนานาชาติได้เป็นอย่างดี

แนะนำผลงานวิชาการ

หนังสือวิชาปฏิบัติเบื้องต้น

โดย รองศาสตราจารย์สุจริตรักษ์ณ์ ดีผดุง

วิชาปฏิบัติศาสตร์เบื้องต้น มีเนื้อหา 8 บทด้วยกัน คือ บทที่ 1 ขอบเขตของวิชาปฏิบัติศาสตร์ บทที่ 2 ตัวบ่งบอก (Deixis) บทที่ 3 สภาวะเกิดก่อน บทที่ 4 ความหมายซึ่งบ่งเป็นนัยในการสนทนา (Conversational Implicature) บทที่ 5 ทฤษฎีวัจนกรรม (Speech Act Theory) บทที่ 6 โครงสร้างบทสนทนา (Conversational Structure) บทที่ 7 ความสุภาพ (Politeness) และบทที่ 8 การวิจัยด้านวิชาปฏิบัติศาสตร์ นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้รวบรวมอภิธานศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาปฏิบัติศาสตร์ เข้าไว้ในตอนท้ายของตำราเล่มนี้อีกด้วย

ราคาเล่มละ 250 บาท

หนังสือสรรศาสตร์

โดย ศาสตราจารย์สมทรง บุรุษพัฒน์

สรรศาสตร์ เป็นหนังสือที่เสนอแนวทางการวิเคราะห์ระบบเสียงของภาษา ผู้อ่านจะเรียนรู้หลักการสำคัญและขั้นตอนต่างๆ ในการวิเคราะห์ รวมทั้งได้ศึกษาตัวอย่างการวิเคราะห์ระบบเสียงของภาษาต่างๆ ประกอบด้วยภาษาที่พูดในแถบเอเชียอาคเนย์ และภาษาในภูมิภาคอื่นๆ ผู้อ่านสามารถใช้ประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้ในหลายด้าน เช่น สามารถนำวิธีการไปใช้วิเคราะห์ระบบเสียงของภาษาในชนกลุ่มต่างๆ และสามารถประยุกต์วิธีการวิเคราะห์ไปใช้ในการเรียนการสอนระบบเสียงภาษาที่สอง เป็นต้น

ราคาเล่มละ 250 บาท

วารสาร "ภาษาและวัฒนธรรม"

รศกัญญ์วิจิตรวาทกิจภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

วารสาร "ภาษาและวัฒนธรรม" ปีที่ 27 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2551) มีเนื้อหาหลากหลาย และครอบคลุมประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้ การใช้คำเรียกขาน การศึกษาวัฒนธรรมดนตรี การเปรียบเทียบการใช้คำลักษณะนามในภาษาลาวอุบล เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีบทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ

ราคาเล่มละ 100 บาท

สนใจสั่งซื้อได้ที่ นางสาวอำไพ หนูเล็ก งานผลิตและเผยแพร่ฯ โทรศัพท์ 0-2800-2341 หรือ lcunl@mahidol.ac.th

กิจกรรม ณ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

กันยายน 2552

1. วันที่ 5, 6, 19 กันยายน การอบรมการเขียนสารคดีเชิงปฏิบัติการ เรื่อง "ร้อยความให้เข้าที่ เป็นสารคดีน่าอ่าน" (ค่าลงทะเบียน 3,500 บาท)
2. วันที่ 7-11 กันยายน การอบรม "สัตศาสตร์ทั่วไปแบบเข้ม: จากทฤษฎีสู่ปฏิบัติ" รุ่นที่ 2 (ค่าลงทะเบียน 5,500 บาท)
3. วันที่ 9 กันยายน เสวนาเรื่อง "การถ่ายทอดสุนทรียะผ่านระนาดเอกกับศิษย์ครูประสิทธิ์ ถาวร" และร่วมฟังการบรรเลงดนตรีไทยตามแบบแผนครูประสิทธิ์ ถาวร ในรายการศาลายาสังคีต ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียง คุณะเกษม) (ฟรี)
4. วันที่ 10-11 กันยายน อบรมเชิงปฏิบัติการทำนองเสนาะ: สุนทรียแห่งวรรณกรรมไทย (ค่าลงทะเบียน 2,000 บาท)

ตุลาคม 2552

5. วันที่ 29-31 ตุลาคม การประชุมวิชาการนานาชาติ "Austroasiatic Linguistic Conference IV" (ค่าลงทะเบียนชาวไทย/ชาวต่างประเทศ 3,000 บาท นักศึกษา 2,400 บาท)

สมัครและสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

โทร. 0-2800-2344, 0-2800-2341

ภาพเป็นข่าว

3 – 6 เมษายน 2552

ศูนย์การศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท ร่วมกับ มูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์ (FAL) เชียงใหม่ จัดการประชุมปฏิบัติการเพื่อวางแผน และสร้างแบบเรียนอ่าน – เขียนภาษาไทยในรูปแบบเชื่อมโยงกับภาษาท้องถิ่นสำหรับเยาวชนในกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ได้แก่ มลายู เขมรถิ่นไทย มอญ ม้ง กะเหรี่ยง ที่เริ่มเรียนภาษาไทย (เป็นภาษาที่ 2) ณ ห้องสัมมนาการ 2

22 เมษายน 2552

สถาบันฯ ร่วมกับ International School for Jain Studies (ISJS) & Bangkok Jain Community จัดการอบรมปรัชญาศาสนาเซน ณ ห้องสัมมนาการ 2 อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี

24 เมษายน 2552

สถาบันฯ ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) จัดกิจกรรม “10 ปี ค่ายวัฒนธรรมภาคฤดูร้อน เสริมสร้างสุขภาวะด้วยวัฒนธรรม” ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น 2

4 พฤษภาคม 2552

ผู้อำนวยการและคณาจารย์จากโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดนครปฐม เข้าร่วม “โครงการยุววิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม” ณ ห้องประชุม 504 อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี

15 พฤษภาคม 2552

สถาบันฯ จัดงานปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ปีการศึกษา 2552 ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น 2

19 พฤษภาคม 2552

สถาบันฯ จัดการบรรยายเรื่อง “National Integration and Social Mobility: Language Use among Ethnic Minority Students at the Two Boarding Schools in the Lao PDR”

โดย Dr. Manynooch Faming ณ ห้องณัฐ ภูมิประวัติ

26 พฤษภาคม 2552

คณะผู้บริหารและบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน ณ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

27 พฤษภาคม 2552
 คณะผู้บริหารและบุคลากรจาก
 วิทยาลัยชุมชนตราด
 เข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน
 ณ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม
 เพื่อพัฒนาชนบท

17 มิถุนายน 2552 บุคลากรสถาบันฯ ร่วมกิจกรรม “วันเอาใจใส่งาน ครั้งที่ 4”
 ตอน แห่งขาม...น้ำขาม (หัวใจ สด ตับ พิเศษกิน) ณ ห้อง 504

18 มิถุนายน 2552
 สถาบันฯ จัดการบรรยายเรื่อง
 “พิณเปี้ยะ ดนตรีใกล้สูญ”
 โดย คุณธีรพงษ์ ฉลาด ณ ห้องณัฐ ภมรประวัติ

26 มิถุนายน 2552
 สถาบันฯ จัดกิจกรรมวันสุนทรภู่
 ณ ลานนิทรรศการชั้น 1

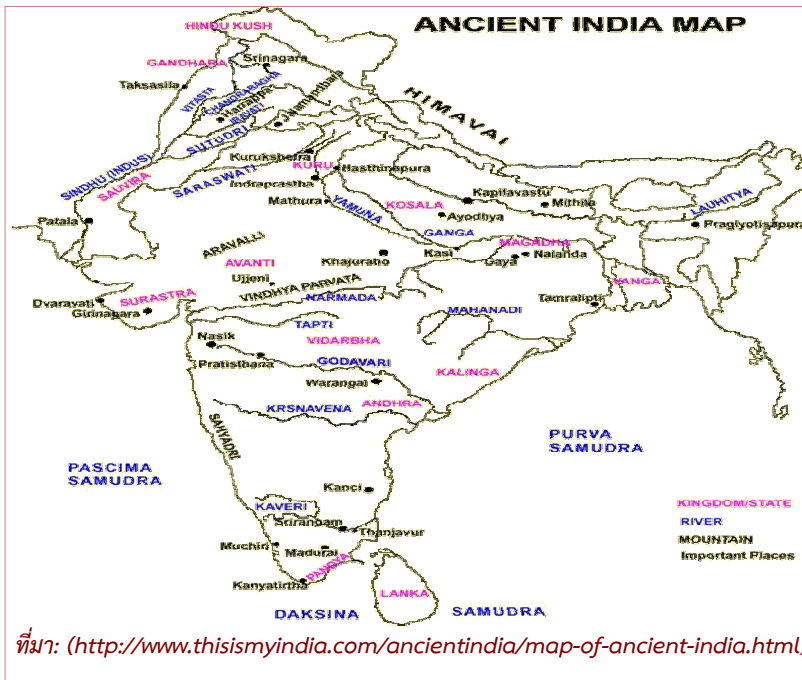
30 มิถุนายน 2552
 สถาบันฯ จัดโครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและบุคลากร โดยมีกิจกรรมการบรรยายในหัวข้อ “หลักธรรมกับการใช้ชีวิตเชิงบวก” โดย คุณพัน รจนรังสี (ตุ้ ดอกกระโดน) ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)

อินเดีย (India) भारत (Bharat) และฮินดูสถาน (Hindustan)

ดร. โสภนา ศรีจำปา*

อินเดีย (India)

ประเทศอินเดียมีชื่อเรียกประเทศหลายชื่อ ในฉบับนี้ขอเสนอเพียง 3 ชื่อก่อนคือ อินเดีย (India) บารัต (Bharat) หรือที่คนไทยเรียก “ภารตะ” สองชื่อนี้เป็นทางการ ส่วนชื่อที่สาม คือ ฮินดูสถาน (Hindustan) ใช้พูดกันในหมู่ชาวอินเดียมากกว่า

ที่มา: (<http://www.thismyindia.com/ancientindia/map-of-ancient-india.html>)

คำว่า *ซินด์ส* (Sindh) เป็นชื่อจังหวัดและชื่อที่เรียกผู้ที่อาศัยอยู่แถบแม่น้ำสินธุ (Sindhu) ซึ่งเป็นภาษาสันสกฤตแปลว่า “แม่น้ำลำธาร” แต่ภาษาเปอร์เซียเก่าเรียกแม่น้ำนี้ว่า “ฮินดู” (Hindu) บางทีว่าคำนี้มาจากคัมภีร์อาหรับ Al-Hind (the Hind) หมายถึง “ดินแดนของคนอินเดียปัจจุบัน” แล้วแผลงมาเป็นฮินดู (Hindu) คำๆ นี้ ราชวงศ์โมกุลใช้เรียกประชาชนมาตลอดจนถึงปลายสมัยศตวรรษที่ 18 เมื่ออังกฤษเข้าครอบครองดินแดนตอนเหนือที่ต่อกับตะวันตกเฉียงเหนือเรียกดินแดนนี้ว่า “ฮินดูสถาน” (Hindustan)

นอกจากนี้กรีกยังเรียกผู้ที่อยู่แถบแม่น้ำนี้ว่า Sindhu มากกว่าสองพันปี (ศตวรรษที่ 4 ก่อนคริสตกาล) คำนี้ปรากฏในภาษาอังกฤษเก่าตั้งแต่ศตวรรษที่ 9 และในภาษาอังกฤษปัจจุบันตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 เนื่องจาก

กรีกไม่สามารถออกเสียง s (ซ) ได้ แต่กลับออกเป็นเสียงสระ i (อี) จึงเรียกผู้ที่อยู่แถบแม่น้ำนี้ว่า อินดุษ (Indus) โดยเขียนเป็น *Ivδo* ภาษากรีกโบราณพูดถึงชาวอินเดียว่า อินโดย (*Ivδoi*) ภาษาละตินเรียก India คำนี้เป็นที่รู้จักกันในหมู่แองโกล-แซกซอน (Anglo-Saxon) โดยกษัตริย์อัลเฟรด (Alfred) ใช้คำนี้ในการแปลงานของ Orosius อังกฤษสมัยกลางซึ่งได้รับอิทธิพลจากฝรั่งเศส คำว่า India จึงถูกแทนที่ด้วยคำว่า *Ynde* or *Inde* ต่อมาสมัยอังกฤษยุคใหม่ตอนต้นเรียกว่า *Indie* คำว่า India นำกลับมาใช้ในภาษาอังกฤษอีกครั้งตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 เป็นต้นมา บางทีอาจเป็นเพราะอิทธิพลจากภาษาละติน หรือสเปน หรือโปรตุเกสก็ได้

ภารตะ (Bharat)

Bharat มาจากภาษาสันสกฤต *Bhāratavarsha* (Bhārat or Bharatvarsha) หมายถึง “ได้รับการทำนุบำรุง” เป็นชื่อที่มาจากคัมภีร์โบราณของอินเดียโบราณที่เรียกว่า “ปุรานัส” ซึ่งหมายถึงดินแดนที่ประกอบด้วยชาวภารตะ คือบริเวณตั้งแต่ตะวันออกของอัฟกานิสถาน ปากีสถาน อินเดีย บังคลาเทศ ไม่ใช่คนในทวีปหรือดินแดนอื่น

ชื่อนี้เป็นชื่อที่ใช้อย่างเป็นทางการของสาธารณรัฐอินเดีย และเป็นชื่อแรกของประเทศ ในรัฐธรรมนูญ มาตรา 1 ได้ระบุชื่อประเทศ “ภารตะ” (Bharat) ไว้ว่า “อินเดีย คือภารตะเป็นสาธารณรัฐ” ภาษาสันสกฤตออกเสียงว่า /bħɑː rətə/ ในขณะที่ภาษาฮินดีออกเสียงว่า /bħɑː rət/ ดังนั้นชื่อเรียกประเทศ India และ Bharat จึงใช้อย่างเป็นทางการเท่าเทียมกัน (ชาวอินเดียมักเรียกประเทศตนว่า Bharat ส่วนชาวต่างชาติมักใช้คำว่า India มากกว่า)

* รองศาสตราจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

ฮินดูสถาน (Hindustan)

ฮินด์ (Hind) มาจากภาษาอิหร่านที่มีความหมายเดียวกับอินโด-อารยัน คือ ซินด์ (Sindh) เปอร์เซียเรียกอินเดียว่า “ฮินดูสถาน” (Hindustan) ซึ่ง -stan หมายถึง “ประเทศ แผ่นดิน”

ส่วนภาษาอาหรับก็เรียกว่า *al-Hind* ซึ่งคำนี้ยังใช้ในภาษาฮินดีปัจจุบันว่า *Jai Hind* “อินเดียจงเจริญ” ดังนั้นชาวเปอร์เซีย และชาวอาหรับใช้ คำว่า ฮินด์ (Hind) และฮินดูสถาน (Hindustan) มาตั้งแต่ศตวรรษที่ 11 เมื่ออิสลามปกครอง อินเดียใช้คำเรียกนี้เรียกชนชาติที่ตนปกครองอยู่รอบๆ เคลลี -stan เป็นปัจจัย (suffix) ภาษาเปอร์เซียแปลว่า “บ้านของ/ที่ของ” คำว่า ฮินดูสถาน จึงมีความหมายว่า “บ้านของชาวฮินดู”

คำว่า Hindustan เข้ามาในภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 17 จนถึงศตวรรษที่ 19 คำนี้ในภาษาอังกฤษหมายถึงดินแดนทางเหนือที่อยู่ระหว่างแม่น้ำอินดัส (Indus) กับแม่น้ำพรหมบุตร และระหว่างเทือกเขาหิมาลัยกับเทือกเขา Vindhya คำ Hindustan ยังใช้ในความหมายเท่ากับอินเดียในสมัยที่อังกฤษปกครองอินเดียด้วย

คำว่า ฮินด์ (Hind) มีในภาษาฮินดี-อูรดู ในภาษาเปอร์เซียคำว่า Hindustan ยังหมายถึง อนุทวีปอินเดีย (Indian Subcontinent) การรวมตัวกันของอินเดียสมัยใหม่เรียกว่า “ฮินด์” ด้วย รวมถึงภาษาอาหรับเรียกสาธารณรัฐอินเดีย (Republic of India) ว่า *al-Hind*

อ้างอิงจาก

(http://www.thisismyindia.com/ancient_india/map-of-ancient-india.html)

([http://en.wikipedia.org/wiki/Bharat_\(disambiguation\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Bharat_(disambiguation)))

(<http://en.wikipedia.org/wiki/Hindustan>)

ที่มา: <http://people.tribe.net/chacha/blog/18e48393-6b77-4693-970f-d5d697ad679d>

ขอแสดงความยินดีกับดุษฎีบัณฑิตและมอบบัณฑิตทุกท่าน

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	สาขาวิชาภาษาศาสตร์	1. นางสาวปรีดาพร ศรีสาคร	2. นางสาวมณฑา ชัยหิรัญวัฒนา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต			
สาขาวิชาภาษาศาสตร์	สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา	สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา	สาขาวิชาพัฒนาชนบทศึกษา
1. นางสาวสิริสุดา ทองเฉลิม	1. นายปกรณ์ กฤษประจันต์	1. นางสาวยุวดี ศรีห้วยยอด	1. นายพงษ์ศักดิ์ หนูเนื้อ
2. นายวีรภักดิ์ ผดุงศรีสวัสดิ์	2. นางสาวอำไพ คูรัตนไพศาล	2. นางสาวนิตริรัตน์ บุญเรือง	2. พ.อ.หญิงปานทรา มีนะกนิษฐ
3. นางสาวศิริพร วัชชัยภูมิ	3. นางสาวรัชดา ปลาบุทอง	3. นายเอกพงศ์ สุวรรณเกษร์	3. นายสุวัฒน์ นิลคำ
4. พระอัครเสน แลงไต	4. นางสาวเบญจมา บุญเต็ม	4. นายไชยวิชญ์ กิตติพิทยางกูร	4. พระสมชาติ ศรีรักษา
5. นางสาวอามีเนาะ เจ๊ะเลาะ	5. นางสาวรัตนา วิริยะเกียรติ	5. นายदनัย วินัยรัตน์	
6. นางสาวมัสนวีณี สาและ	6. นางสาวจินตนา พรงาม	6. นายวาทิตต์ ดุริยอังกูร	
	7. นางสาวชรินทร์น์ สมโลก	7. นางสาวจิติกานต์ จินารักษ์	
	8. นายณัฐพงศ์ เจริญกฤตยาวุฒิ	8. ว่าที่ร้อยตรีอัครเดช จารุโสภณ	
	9. นางสาวนินสา สัมภาวะผล	9. นางสาววดี โภคศิริ	
	10. นางสาวอภิษฐา ฤาชัย	10. นางสาวธีรภรณ์ นำทอง	
	11. นางสาวอัญชลี เลากกลาง		
	12. นางสาวภัทรรช ชวนะคุรุ		
	13. นางสาวจิรพัชร บุญยพรหม		
	14. นางสาวอภิรดี แก้วรัตนกุล		

สร้างสรรค์เมืองสวนสนุกแบบอเมริกัน: ออร์แลนโด

สุนิดา คิวปฐมชัย*

เมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ผู้เขียนได้มีโอกาสเดินทางไปร่วมประชุมวิชาการนานาชาติ ISSS หรือ The International Society for the Social Studies Annual Conference ณ มหาวิทยาลัยเซ็นทรัล ฟลอริดา (UCF) ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อนำเสนอบทความวิชาการเรื่อง “Cross-border education: a basis for wider cross-cultural communication between Thailand and Cambodia” การประชุมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 120 คน ซึ่งเป็นนักวิชาการด้านสังคมศาสตร์จากประเทศต่างๆ ทั้งอาจารย์และนักศึกษาปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ สิงคโปร์ คูเวต อิหร่าน และไนจีเรีย โดยผู้เขียนเป็นนักวิชาการเพียงคนเดียวจากประเทศไทย

ในการเข้าร่วมประชุมครั้งนี้ นอกจากจะได้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และประสบการณ์การวิจัยกับนักวิชาการจากประเทศต่างๆ แล้ว ผู้เขียนยังได้มีโอกาสได้เยี่ยมชมมหาวิทยาลัยเซ็นทรัล ฟลอริดา โดยมีนักศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ ทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ นำชมสถานที่สำคัญต่างๆ ของมหาวิทยาลัย สิ่งที่สัมผัสได้จากการเยี่ยมชมอาคารเรียน ศูนย์กิจกรรม หอสมุด สนามกีฬา ร้านอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ คือ “ความเป็นเมืองมหาวิทยาลัย” ที่มีบรรยากาศชวนให้มาเรียน ซึ่งอาจจะเป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนมากเป็นอันดับที่ 5 ของประเทศ

เมื่อหมดภารกิจด้านวิชาการจากมหาวิทยาลัยเซ็นทรัล ฟลอริดาแล้ว ผู้เขียนก็ไม่รอช้าที่จะสัมผัสบรรยากาศของเมืองออร์แลนโด (Orlando) ซึ่งถือเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ใครหลายๆ คนใฝ่ฝันจะได้มาเยือน ข้อมูลเบื้องต้นที่ผู้เขียนศึกษามาก่อนการเดินทาง

ทำให้ทราบว่าเป็นเมืองในเคาท์ตี้โอเรนจ์ (Orange County) ตอนกลางของรัฐฟลอริดา (Florida State) ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งรู้จักกันดีในฐานะเป็นเมืองที่เต็มไปด้วยสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อันที่จริงแล้ว การเที่ยวออร์แลนโดให้ครบถ้วนนั้น คงจะต้องใช้เวลาเป็นสัปดาห์ แต่ด้วยเวลาที่เหลือจากการประชุมอันจำกัดเพียง 3 วัน ทำให้ผู้เขียนจำเป็นต้องเลือกไปเยือนสถานที่ที่เป็นไฮไลท์ของเมือง นั่นก็คือ ยูนิเวอร์แซล สตูดิโอ (Universal Studio) และวอลท์ดิสนีย์เวิลด์ (Walt Disney World)

หากจะให้เปรียบเทียบความน่าสนใจของสองแห่งนี้ อาจจะยากสักหน่อย เพราะต่างก็มีเสน่ห์ที่แตกต่างกันออกไป ในส่วนของยูนิเวอร์แซล สตูดิโอ จะเหมาะ

กับผู้ที่เป็นแฟนภาพยนตร์และการ์ตูนแอนิเมชันของค่ายยูนิเวอร์แซล เพราะจะได้สัมผัสกับสตูดิโอจำลองของภาพยนตร์ดังๆ อย่างมีส่วนร่วม ทั้งในรูปแบบของการเล่นเครื่องเล่น การชมการจำลองรายการ American Idol ละครเวที Beauty and the Beast การแสดงผาดโผน เป็นต้น ผลที่ได้ นอกจากความสนุกสนานและความผ่อนคลายแล้ว นับเป็นทางหนึ่งที่น่าสนใจที่ช่วยให้เข้าใจโลกแห่งมายามากขึ้น

* อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

สำหรับวอลต์ดิสนีย์เวิลด์นั้น จัดเป็นรีสอร์ทที่ใหญ่ที่สุดในโลก จึงเรียกกันว่า วอลต์ดิสนีย์ เวิลด์ รีสอร์ท (Walt Disney World Resort) นอกจากจะประกอบด้วย สวนน้ำ 2 แห่ง โรงแรม 23 แห่ง สนามกอล์ฟ สถานบันเทิง แหล่งช้อปปิ้ง และร้านอาหารมากมาย สิ่งสำคัญที่ดึงดูดใจให้คนทุกเพศ ทุกวัย หลากเชื้อชาติเดินทางเข้ามาเยือนออร์แลนโด คือ สวนสนุก (Theme Parks) 4 แห่ง ได้แก่ **เมจิกคิงด้อม (Magic Kingdom)** ซึ่งมีปราสาทซินเดอเรลล่าเป็นสัญลักษณ์ที่ดึงดูดใจให้ใครต่อใครมาเยือน **เอ็ปคอต (Epcot Center)** ศูนย์รวมวัฒนธรรมนานาชาติ และนวัตกรรมอันทันสมัย **ฮอลลีวูดสตูดิโอ (Hollywood Studio)** ภาพสะท้อนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ แสดงถึงแรงบันดาลใจในการสร้างภาพยนตร์ฮอลลีวูด และ **แอนนิมอล คิงด้อม (Animal Kingdom)** เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ที่หากจะเปรียบให้เห็นภาพ คงคล้ายกับซาฟารีเวิลด์ในบ้านเรา

ถ้าจะถามถึงสถานที่อันน่าประทับใจที่สุดในความรู้สึกของผู้มาเยือนชาวไทยที่มีเวลาอันน้อยนิด คงจะหลีกเลี่ยงไม่พ้นเอ็ปคอต ซึ่งเป็นศูนย์รวมวัฒนธรรมอันหลากหลาย (แต่แอบเสียดายที่ไม่มีวัฒนธรรมไทย) คำว่า “EPCOT” เป็นคำย่อจาก “Experimental Prototype Community of Tomorrow” ซึ่งถ้าแปลเป็นไทยแบบตรงไปตรงมาอาจจะใกล้เคียงกับคำว่า “ชุมชนต้นแบบประสบการณ์แห่งอนาคต” ที่แห่งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญคือ Future World และ World Showcase ในส่วนของ Future World นั้น ประกอบด้วยอาคารย่อย 8 แห่งที่แสดงนวัตกรรมและเทคโนโลยีอันหลากหลาย ที่น่าเอ็นดูที่สุดคงจะเป็น **The Seas with Nemo and Friends** เป็นการสำรวจโลกใต้ทะเล ด้วยการนั่งรถ “Clammobile” ชมการแสดง สีส เสียง เพื่อตามหาไม่มีตัวการ์ตูนดังที่หลงทาง หากใครชอบความเร็วและความตื่นเต้น ไม่ควรพลาด **Test Track** เครื่องจำลองการขับซิปเรดแบบไฮสปีด และสำหรับผู้ที่ชอบทดสอบความกดดัน ควรจะไป **Mission: Space** เครื่องจำลองยานอวกาศ ให้ทดสอบว่าเราสามารถทนกับความกดดันได้มากน้อยเพียงไร เสมือนหนึ่งเรากำลังเป็นนักบินอวกาศจริงๆ ส่วนที่ผู้เขียนชอบที่สุดในฐานะของผู้ที่สอนวิชาเทคโนโลยีการสื่อสาร คือ **Spaceship Earth** ซึ่งเราสามารถเรียนรู้วิวัฒนาการเทคโนโลยีการสื่อสารของมนุษย์ โดยนั่งเครื่อง Time Machine

ในส่วนของ World Showcase นั้นเปรียบเสมือนเมืองจำลอง ที่รวมสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรม 11 ประเทศมาไว้ในที่เดียว ประกอบด้วย แม็กซิโก นอร์เวย์ เยอรมัน อิตาลี ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา แคนาดา โมร็อกโก อังกฤษ จีน และญี่ปุ่น การนำเสนอวัฒนธรรมเหล่านั้นนอกจากจะปรากฏในรูปของสถาปัตยกรรมจำลองและการเล่าเรื่องผ่านสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยแล้ว ยังมีการแสดงทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม และสินค้าของประเทศนั้นๆ อีกด้วย เรียกได้ว่าสามารถเที่ยว 11 ประเทศได้ภายในหนึ่งวัน

หลังจากการเดินทางเที่ยวชมสิ่งใหม่ๆ ที่แปลกตาไปจากเมืองไทยของเรา สิ่งแรกที่เราสัมผัสได้คือ **ความพยายามในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ** ของคนอเมริกัน ทำให้สามารถดูเงินในกระเป๋าของคนชาติต่างๆ ได้มากมาย สิ่งที่เราสัมผัสนั้นเป็นภาพมายาที่กำเนิดจากความคิดและการสร้างสรรค์อันน่าทึ่งของมนุษย์ เมื่อกลับมาถึงเมืองไทยของเรา ก็ทำให้ถอดคิดไม่ได้อันใดจริงๆ แล้วประเทศของเรามีสิ่งดีๆ อยู่ไม่แพ้ใคร หรืออาจจะมากกว่าประเทศอื่นใดหลายประเทศ ทำอย่างไรจะใช้ความสามารถของคนไทย ให้ก่อประโยชน์กับคนไทยด้วยกัน

กลุ่มวิจัยภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์

ดร. สมทรง บุรุษพัฒน์*

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทเป็นสถาบันทางวิชาการที่สำคัญแห่งหนึ่งในประเทศไทยที่ทำให้สาธารณชนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาและวิจัยภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชนชาติพันธุ์ ทำให้กลุ่มชนชาติพันธุ์ต่างๆ ได้มีความสามารถที่จะรักษาเอกลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมของตนไว้ เป็นเวลากว่าสามสิบปีที่สถาบันฯ ได้ศึกษาวิจัยภาษาวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของชนกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ได้มีการรวบรวมวิเคราะห์และบันทึกข้อมูลไว้ตามหลักวิชาการในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น วิทยานิพนธ์ บทความวิจัย และพจนานุกรม เพื่อที่สังคมไทยจะได้มีโอกาสเรียนรู้และเข้าใจเอกลักษณ์ประจำกลุ่มชาติพันธุ์

อาจารย์สมทรง บุรุษพัฒน์ และ อาจารย์ปัทมา พัฒน์พงษ์ พบหัวหน้าโกลด์ จำนวนผล กลุ่มงานวิชาการฝั่งเมือง จังหวัดนครปฐม เมื่อ 11 มิถุนายน 2552

ภารกิจที่สำคัญดังกล่าวของสถาบันฯ ยังคงดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้มองเห็นทิศทางการวิจัยที่ชัดเจนยิ่งขึ้น สถาบันฯ จึงให้มีการจัดตั้งกลุ่มวิจัยภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชนชาติพันธุ์ขึ้นใน ปี พ.ศ. 2550 บทบาทหลักของกลุ่มวิจัยภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์คือทำการวิจัยทางด้านภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ กลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้สามารถแบ่งตามกลุ่มภาษาได้ออกเป็นกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มออสโตรเอเชียติก (Austroasiatic) กลุ่มมาลาโย-โพลินีเซียน (Malayo-Polynesian) กลุ่มไซโน-ทิเบต (Sino-Tibetan) และกลุ่มไท-กะได (Tai-Kadai) ซึ่งรวมทั้งงานวิจัยภาษาไทยด้วย ภารกิจหลักของกลุ่มฯ คือ จัดทำโครงการงานวิจัยเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชนชาติพันธุ์ทั้งในและนอกประเทศไทยเพื่อขอทุนสนับสนุนการวิจัยจากหน่วยงานของชาติและต่างประเทศ และดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุน

นอกจากการวิจัยแล้ว กลุ่มวิจัยภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ยังมีการจัดการกิจกรรมที่สัมพันธ์กับงานของกลุ่ม เช่น การจัดการบรรยายที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย การจัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยของสมาชิกกลุ่มฯ เป็นต้น สมาชิกของกลุ่มมีทั้งหมด 13 คน ดังรายนามต่อไปนี้

- ประธานกลุ่ม** 1. ศ.ดร.สมทรง บุรุษพัฒน์
- ที่ปรึกษา** 2. ดร. ลักขณา ดาวรัตน์หงษ์
- สมาชิกกลุ่ม** 3. รศ.ดร.สุจิตต์ลักษณ์ ติผดุง 4. รศ.ดร.อมร แสงมณี
5. ดร. ณรงค์ อาจสมิติ 6. ดร. มยุรี ถาวรพัฒน์
7. ดร.สุมิตรา สุวรรณ์เดชา 8. อ.เรณู เหมือนจันทร์เชย
9. นายวีระพงศ์ มีสถาน 10. นายพิเชฐ สีตะพงค์
11. นางสมใจ ดำรงสกุล 12. อ.ดร.ชิตชยางค์ ยามาภัย
13. ดร.ปัทมา พัฒน์พงษ์ **สมาชิกและเลขานุการกลุ่ม**

ในระหว่างปี พ.ศ. 2550-ปัจจุบัน กลุ่มวิจัยภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชนชาติพันธุ์ได้ดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. จัดตั้งที่ทำงานของกลุ่มวิจัยฯ อยู่ที่ห้อง 507 โดยมีนางสาวสรพรพริยภ้อย เป็นผู้ประสานงานของกลุ่มวิจัยฯ
2. ได้รับทุนสนับสนุนการตั้งกลุ่มวิจัยจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ประจำปี 2552 เพื่อดำเนินการวิจัยเรื่อง “ชาติพันธุ์ ภาษา วัฒนธรรม และการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์” เป็นจำนวนเงิน 2,500,000 บาท การดำเนินการวิจัยอยู่ในระยะเวลา 6 เดือนแรก โดยได้ดำเนินการเรื่องแผนที่ภาษาของชนกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย และบรรจุข้อมูลภาษาและวัฒนธรรมของชนกลุ่มชาติพันธุ์ที่โดดเด่นลงในแผนที่ภาษาควบคู่กัน
- นอกจากนี้ยังได้สำรวจข้อมูลการใช้ภาษาและทัศนคติที่มีต่อภาษามอญและกะเหรี่ยงเพื่อนำเสนอในที่ประชุมนานาชาติ Austro-Asiatic Conference (เดือนตุลาคม 2552) ที่มหาวิทยาลัยมหิดล และ Sino-Tibetan Conference (เดือนพฤศจิกายน 2552) ที่มหาวิทยาลัยพายัพ
3. จัดทำโครงการวิจัยกลุ่มชนชาติพันธุ์ปะหล่อง
4. จัดทำโครงการวิจัยศึกษาสถานภาพการศึกษาของกลุ่มชาติพันธุ์ 4 ตระกูลภาษา
5. จัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยสมาชิกกลุ่มวิจัยภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์

อาจารย์ปัทมา พัฒน์พงษ์ ที่ชุมชนมอญบ้านห้วยผักชี ตำบลทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เมื่อ 18 มิถุนายน 2552

* ศาสตราจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

เปิดช่องทางทาย

จดหมายข่าวฉบับนี้ขอแสดงความยินดีกับนักศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรีและมหาบัณฑิตทุกท่านที่สำเร็จการศึกษาและได้เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรไปเรียบร้อยแล้ว โดยเฉพาะคุณนิติกันต์ จินารักษ์ คุณเอกพงษ์ สุวรรณเกษร์ และคุณวาทิตต์ ดุริยอังกูร บุคลากรสถาบันฯ ที่สำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ด้วย

เนื้อหาสาระของจดหมายข่าวฉบับนี้ เริ่มจากการที่อาจารย์นเรศรชรัล พิสิฐพันธ์ ได้ไปร่วมประชุมวิชาการนานาชาติ ณ บาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย และได้พบเห็นวิถีชีวิตของชาวบาห์ลีที่ใช้ศิลปะทิวสิ่งของจึงได้นำมาถ่ายทอดผ่านบทความเรื่อง “บาห์ลีทิวสิ่ง” ส่วนคอลัมน์ “ภาพเป็นข่าว” ได้มาบอกเล่ากิจกรรมต่างๆ มากมายของสถาบันฯ อีกเช่นเคย มาต่อกันด้วยบทความของรองศาสตราจารย์สภณา ศรีจำปา เรื่อง “อินเดีย (India) ภารต (Bharat) และฮินดูสถาน (Hindustan)” ที่ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับชื่อเรียกประเทศอินเดีย ซึ่งฉบับนี้ได้เสนอไว้ 3 ชื่อด้วยกัน อาจารย์สุนิดา กวีปฐมชัย ได้นำเสนอประสบการณ์ในต่างแดนจากการที่ได้ไปร่วมประชุมวิชาการนานาชาติ ISSS ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ในหัวข้อ “สร้างสรรค์เมืองส่วนสูงแบบอเมริกัน: ออร์แลนโด” และสุดท้ายนี้ ศาสตราจารย์สมทรง บุรุษพัฒน์ ได้มาบอกเล่าการดำเนินงานของกลุ่มวิจัย ภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ให้ทราบอีกด้วย

นอกจากนี้ ยังมีข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมการอบรมต่างๆ และแนะนำผลงานวิชาการที่น่าสนใจของสถาบันฯ ส่งกรานต์ปีนี้ขอให้ทุกท่านมีความสุขกาย ชื่นน้ำใจ สุขภาพแข็งแรงนะคะ

บรรณาธิการ

เจ้าของ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา
จังหวัดนครปฐม 73170
โทรศัพท์ 0-2800-2308-14
โทรสาร 0-2800-2332
E-mail: tencl@mahidol.ac.th
Web page: <http://www.lc.mahidol.ac.th>

ที่ปรึกษา

ผู้อำนวยการสถาบันฯ
รองผู้อำนวยการสถาบันฯ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิจัย และทำนุบำรุง
ศิลปวัฒนธรรม
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการวิชาการและกิจการพิเศษ

บรรณาธิการ

นางสาวนิภาวรรณ เจริญลักษณ์

กองบรรณาธิการ

งานผลิต เผยแพร่ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ประสานงาน

นางสาวอำไพ หนูเล็ก

ศิลปกรรม

นางสาวกานดา ยาก็

ภาพ

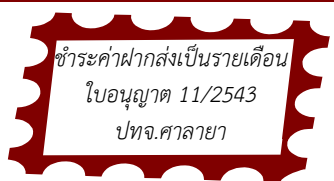
งานเทคโนโลยีการศึกษาและงานประชาสัมพันธ์

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา
9/1205 หมู่ 1 ถนนสะแกงาม แขวงแสมดำ
เขตบางขุนเทียน กทม. 10150
โทรศัพท์ 0-2462-0303

ไม่ถึงผู้รับโปรดส่งคืน

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล นครปฐม 73170

ผู้สนใจ ต้องการทราบข้อมูลข่าวสารของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท จาก “จดหมายข่าว”
ติดต่อ คุณอำไพ หนูเล็ก งานผลิต เผยแพร่ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม